

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

adres:

[redacted]
FD-462 Golanówsk
[redacted]

DĄBROWSKA Janina

zam. Hartman

Po. "Janina"

AK Lublin
Obw. Północny

3404/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Debrawska Janina

ps. „Janina” zame. Hartman

t. 3464 / WSK

I/1. Relacja ✓

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora ✓

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie ✓

1. Materiały dokumentacyjne
1/1. Relacja K 1-2, s. 1-3

Relacja

k. 1
I/1-1

Urodziłam się 15 stycznia 1913 r. z matki
Ludwiki z d. Przekora i ojca Franciszka Dobromskiego,
jako jedno z dziesięciorga dzieci - w Parczewie
pow. Włodawa, woj. Lublin.

Rodzice prowadzili własne gospodarstwo rolne-
niewielkie.

Moje rodzeństwo: Franciszka - zmarła jako nie-
mowlę (olady urodz. nie znam), Bronisława ur. 1898 r.,
Maranna ur. 1902 r., Antonina 1903 r., Józefa 1904 r.,
Rozalja 1905 r., Zofia 1910 r., Stanisław 1915 r.,
Helena 1919 r.

Obecny mój adres: Dymizjonu 303 bl 33c/1
80-462 Gdańsk - ur. tel. 557-31-85.

7-klas. szkołę powszechną ukończyłam w
1928 r. a 3-letnią Handlową, w rodzinnym mieście,
w 1931 r.

Przez 3 lata byłam sekretarką w kancelarii
Obrony Sądowej, a społecznie - przewodniczącą Stow.
Młodzież Polskiej w parafii św. Chrzeciela w Parczewie.
W 1934 r. Instytut Akcyj Kat. w Siedlcach zaanga-
żował mnie do pracy w Oddz. Katal. Wzajemnego
wspierania Młodzieży w dekanacie Parczewskim.

Miałam 16 oddziałów dziewcząt, kilka chłopców
i spotadykanie kobiet i mężczyzn (szkol. zamknięte).
Ponieważ nie miałam specjalnego przygotowania
ukończono mnie w szkole Siemianek w Pleszewach,
na kursach w Bresciu n/B, w Lidzbarku,
Gnieźnie, Poznaniu, Swarzewie i Tangrowie (dawn.
Bieloniesz).

Do wybuchu wojny w 1939 r. pracowałam zawodowo
jako pracownica w Spółdz. Roln.-Handl. w Parczewie, a
społecznie w PCK z P. Helena Bagieńską (wicepr.
Instytutu) w szpitalu gromadzonym dla wojska i

11-2

cywilów, w schronisku dla niepełnosprawnych, dysfunkcyjnych z Suwalszczyzny.

W 1942 w czasie aresztowania w Tarasowie (i mnie to groziło) musiałam wyjechać. Latami myślałam się w różnych miastach aż Lwówek Lewizyński Spółdziel. Okręg Lublin - polecił mi także Spółdzielca w Nałęczowie - na krótki czas i pracę w Spółdzielni Rolniczej na miejscu.

(z sierpnia 1943 r. koledżem rozprawy na temat Haliny Gęsiarowicz, "Kłec" w Nałęczowie pow. Lubawy - do pracy w Armii Krajowej.

Pełniłam tam, pod pseudonimem "Janina" funkcję instruktorki lewicówek i samodzielnik.

Uprzeżadam osoby o groźnym aresztowaniu, zdobywałam opaktunki i teki, które specjalnie przekonywaliśmy w willei "Kazimierowska" (w której mieszkaliśmy) rozmawiałam z podziemną prasą, uprzedzałam "obrotki - patriotyczne" (karty w metalu).

Współpracując z Komitetem Opieki Społecznej w Lubawach opiekowałam się niepełnosprawnymi w schronisku w Nałęczowie - Bochnicy.

W 1945 r. wyjechałam razem z Henryką Hartmana. Przekazałam Mirosław w Warszawie (dyr. Gabrewicz był krótko dyr. w Nałęczowie - Jądraliśmy pracę w Gdanińsku. Zawodowo pracowałam w przedsięwzięciach o różnych nazwach podległych Centrali jako st. księgową a społeczenie: przy parafii "M.B. Kolumby" w Gdanińsku, w przedurkole "Odomanka" w Komitecie sk. Powrochnej i Technikum "Lęgowiec" w Gdanińsku. Na emeryturę przeszedłam 1/2 - 1973 r.

Po skończeniu kursu przygotowującego do pracy przy par. zakłacie poradnictwa rodzinnego, pracowałam społecznie w parafii św. Rodziny Gdansk - Słoczi a po kilku latach koledżem mianowana przez Kłec w Gdanińsku w 1945 r. na instruktorkę diecezjalną.

do spraw organizacyjnych. I do tego, Komiteta
zorganizujemy po całej diecezji z pogadaniami
organizowaliśmy kursy prowadzenia rodzinnego
rozprawdzaliśmy pryncypa, gazetki, materiały.

Prowadzimy punkt stały przy K-le Mariackim
w Gdansk, gdzie sie miecisa biblioteka, spot-
kania i czesto kursy dla narzeczonek i doradców

Obeenie, jako 90-latka stieram, znaczki pocsto-
we na misje do Afryki, kartki swiędeczne
dla przedchowaok i zajmuje sie w dalisyn,
cogu organizowaniem pomocy charytatywnej
dla samotnych matek i wierzniow.

Jawina Hardman

Gdansk 4 lipca 2003 rok

1 xat,

l. dz. 3/76/554-412/03

1/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora

- świadectwo ukończenia szkoły handlowej, Pancerz 27.06.1931, k. 2, s. 1-2, kopie
- szkoła Instruktorów wiejskich w Putawach, zaświadczenie, Putawy 15.12.1935, k. 1 s. 3, kopie
- katolicki Związek młodzieży żeńskiej, zaświadczenie o odbyciu kursu, Poznań, 30.04.1937, k. 1 s. 4, kopie
- Związek Rewizyjny Spółdzielni Generalnym Submenetastwie, Kwidzyn 15.08.1942, zaświadczenie o ukończeniu kursu, k. 1, s. 5, kopie
- Urząd Gminy Gwizdowo w Pancerzu, odpis składowy aktu małżeństwa, Pancerz, 29.09.1945, k. 1, s. 6, kopie
- Związek Rewizyjny Spółdzielni RP dwój Lubelski, zaświadczenie, Lublin 8.09.1946, k. 1, s. 7, kopie

kl 2 51

3-klasowa koedukacyjna
SZKOŁA HANDLOWA
T-wa Szkoły Handlowej - Zawodowej
w PARCZEWIE.

Nr. 3. Koedukacyjna Rok szkolny 1930/31

SZKOŁA HANDLOWA w Parczewie

ŚWIADECTWO UKOŃCZENIA

SZKOŁA HANDLOWA w Parczewie

Jadwiga Dęborowska
(imię i nazwisko)

urodzona dnia 15 stycznia 1913 r. w Parczewie

Województwa Lubelskiego wyznania Rzymsko-katolickiego

przyjęta do klasy pierwszej w dniu 18 września 1928 r.

na podstawie świadectwa ukoniecznia z mis klasowej Szkoły Powzecznej w Parczewie, pow. Włocławek

ukończyła całkowity trzyletni kurs nauki i złożyła w dniu 15 czerwca 1931 r. egzamin ostateczny

z wynikiem bardzo dobrym

3-kl. Koedukacyjna W Parczewie, dnia 27 czerwca 1931 r.

(pieczęć)

DYREKTOR SZKOŁY:

Stulber

CZŁONKOWIE RADY PEDAGOGICZNEJ

J. Thumowski

Krochmaluk

Os. J. Thumowski

Zajmiesz *Dobrowska*

SZKOŁA HANDLOWA (imię i nazwisko) SZKOŁA HANDLOWA

w Par OTRZYMAŁA NASTĘPUJĄCE OCENY OSTATECZNE:

Przedmiot nauki:

Ocena postępów:

Religia *bardzo dobrze*

Język polski *bardzo dobrze*

Język niemiecki *bardzo dobrze*

Historja *bardzo dobrze*

Arytmetyka handlowa *dobre*

Nauka o handlu *bardzo dobre*

Księgowość i prace kantorowe *bardzo dobre*

Korespondencja handlowa *bardzo dobre*

Geografia gospodarcza *bardzo dobre*

Towaroznawstwo *bardzo dobre*

Stenografia *bardzo dobre*

Kaligrafja *dobre*

Pisanie na maszynie *dobre*

Sprawowanie *bardzo dobre*

DYREKTOR SZKOŁY:

Helber

Skala oceny postępów w nauce: b. dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.
Skala oceny sprawowania się: b. dobre, dobre, odpowiednie, nieodpowiednie.

l. dr. 3789/wsu-412/07

**SZKOŁA INSTRUKTOREK
WIEJSKICH**
STOW. ZJEDNOCZON. ZIEMIANEK
W PUŁAWACH
RUDA CZECHOWSKA
Skr. poczt. 37

Puławy, dnia 15 grudnia 1935 r.

L. dz. 1019/35

Z A S W I A D C Z E N I E .

Niniejszem zaświadczam iż p. Dąbrowska Janina przeszła w Szkole Instruktoerek Wiejskich w Puławach 6- cio tygodniową praktykę w dziale gospodarstwa domowego. Pozatem interesowała się innymi działami. Przez ten cały czas wykazała dużo zdolności, nieprzeciętną pilność, sumienność i dokładność w spełnianiu obowiązków. Była bardzo koleżeńską i miłą we współżyciu,-
W zupełności zasługuje na jak najlepszą opinię pod każdym względem.-

H. Szalkiewiczowa

/ H. Szalkiewiczowa. /

Dyrektor

ELŻBIETY ZA

2. dr. 3789/wz 24-612/03

KATOLICKI ZWIĄZEK
MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Tel. 30-97 i 39-97 - P. K. O. 204.366

30 kwietnia

POZNAŃ, dnia

193

Pocztowa 15

L. dz.

Odpowiedź na list z dn.

Zaświadczenie

Druhna DĄBROŃSKA Janina
z KSMŻ w Siedlce
odbyła Związkowy kurs dla kierowniczek Katolickich Sto-
warzyszeń Młodzieży Żeńskiej, w Gnieźnie w czasie od
15 do 30 kwietnia 1937r.

M. Gubochka
Przewodnicząca

Ks. Ł. Biernik
Dyrektor

Władysław
Kierownik kursu

L. dz. 3784/wsk-412/08

41
55

**ZWIĄZEK REWIZYJNY SPÓŁDZIELNI
W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE**

DZIAŁ KSZTAŁCENIA SPÓŁDZIELCZEGO

KURSY SPÓŁDZIELCZE

Nr. 372/28

Kraków, dn. 15. VIII 1942r.

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Zaświadczamy, że p. Jamina
Andrzej
z Polkowic (woj. Lubelskie) brał udział
w Kursie Spółdzielczym dla

Magazynier i sklepowej
urządzonej przez Związek Rewizyjny Spółdzielni w Gene-
ralnym Gubernatorstwie w czasie od dn. 15. X. 1941r.
do dn. 15. VIII. 1942r. oraz przerobił wszystkie wykłady
i zadania objęte programem tego Kursu.

UZYSKAŁ NASTĘPUJĄCE OCENY:

1. Z prac pisemnych

dobry

2. Z ćwiczeń ustnych

dobry

Wynik ogólny

dobry

**ZWIĄZEK
REWIZYJNY SPÓŁDZIELNI
w Generalnym Gubernatorstwie**

KIEROWNICTWO K. S.

Jamina

[Signature]

L. de 3784/wskl-410/03

Wypis aktu stanu cywilnego po sprawdzeniu i ednotowaniu danych, jeżeli wzięto osobno zainteresowanej. (Ogólnie Wykazany Nr 242 Monitor Polski Nr 75 poz. 883 z roku 1956) wolne od opłaty skarbowej

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo Wielkopolskie Powiat Parczewski
URZĄD STANU CYWILNEGO w Parczewie

Odpis skrócony aktu małżeństwa

I. DANE DOTYCZĄCE OSÓB ZAWIERAJĄCYCH MAŁŻEŃSTWO:

	Mężczyzna	Kobieta
1. Nazwisko	Hartman	Debrowska
2. Imię (imiona)	Hewoyle	Janina
3. Zawód	Kupiec	Pracownik gospodarki
4. Data urodzenia	lat 30 majacy	lat 32 ulajaca
5. Miejsce urodzenia	Swiecie	Parczew

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA:

1. Data 26 grudnia 1945 roku
r. 2. Miejsce Parczew

III. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW:

	Mężczyzny	Kobiety
A. Ojciec		
1. Nazwisko	Hartman	Debrowski
2. Imię	Edward	Franciszek
B. Matka		
1. Imię	Klara	Luowika
2. Nazwisko rodowe	Kawczak	Metkora

Posiada się zgodność powyższego odpisu z treścią aktu małżeństwa Nr 145 z dnia 20 grudnia 1945 r.
Kierownik
Urzedu Stanu Cywilnego
Wincenty Danilkiewicz

GENERAT

L. do 3784/wsm-412/03

Lublin, dnia 8 września 1946 r.

ŁĄCZNIK Spółdzielni
Rzeczypospolitej Polskiej
Okręg Lubelski

Nr. 4334

Z a ś w i a d c z e n i e

Ob. Janina Hartmanowa była zatrudniona na terenie tut. Okręgu w czasie okupacji w charakterze kierowniczką sklepu Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Parczewie a następnie w Nałęczowie. Od 2 lat w tej ostatniej Spółdzielni była kierowniczką działu handlowego.

Ze swej pracy dała się poznać, jako wyrobiony wszechstronnie fachowiec o energicznym sprężystym charakterze, uczciwości i wybitnych instynktach społecznych; brała czynny udział w pracach społeczno-wychowawczych Spółdzielni.

Ponieważ ze względu na zatrudnienie męża przeniosła się na teren Gdańska, możemy polecić ją do zatrudnienia w tamt. Spółdzielniach na stanowisko kierownicze.-

Związek Rewizyjny Spółdzielni
Rzeczypospolitej Polskiej
Okręg Lubelski

[Podpis]

L. dz. 3789/1586-512/03

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
dotyczące osoby velatone

- CKOS, Powiatowy Komitet Opiek' Społecznej: Piławy,
podziękowanie, Piławy 05. 04. 1946r. K. 1, s. 1.

C. K. O. S.

Powiatowy Komitet Opieki Społecznej

PUŁAWY

L.dz. 211/ub.

Puławy, dn. 5 kwietnia 1946 r.

Do

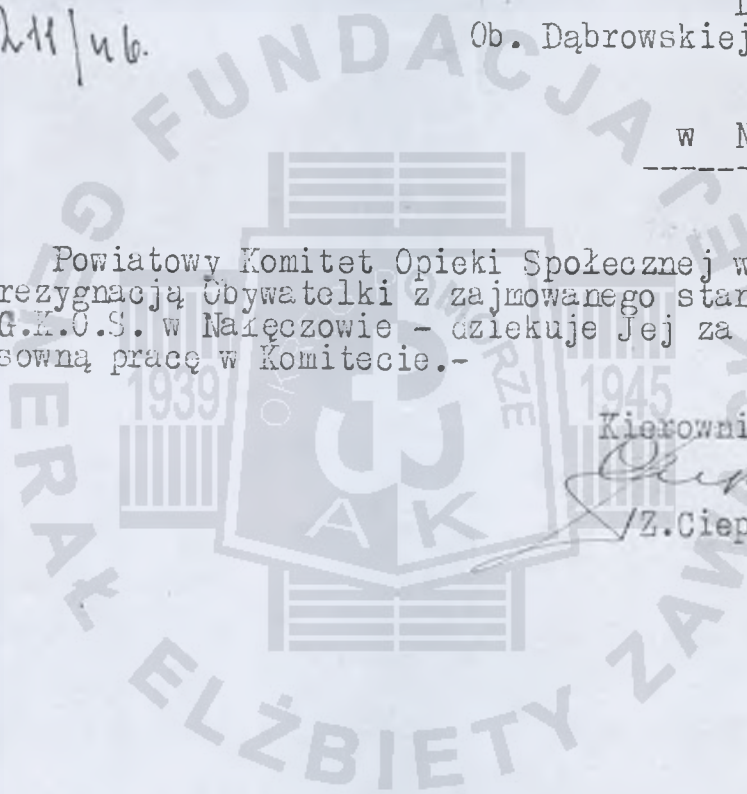
Ob. Dąbrowskiej - Hartmanowej Janiny

w Nałęczowie

Powiatowy Komitet Opieki Społecznej w Puławach - w związku z rezygnacją Obywatelki z zajmowanego stanowiska członka Zarządu C.K.O.S. w Nałęczowie - dziękuje Jej za obywatelską, bezinteresowną pracę w Komitecie.-

Kierownik P.K.O.S.

Z. Ciepielowski
/Z. Ciepielowski/

L. dz 3476/WSh-412/03

II. Materiały uzupełniające relację:

- Nekrolog paniiny Hartman z d. Dobrowskiej (12.02.2014).
k. l. s. l.

11-1.

Ufając Bogu, z chrześcijańską nadzieją zawiadamiam,
że 12 lutego 2014 roku, w swoim 102. roku ziemskiego wędrowania,
wróciła do Pana

SP
Janina Hartman
z domu *Dąbrowska*

moja ukochana Mamulka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

Pozostający w ogromnym smutku

Marek Hartman z rodziną

Msza święta żałobna za duszę Śp. Zmarłej
zostanie odprawiona 15 lutego (sobota) 2014 roku o godzinie 10.15
w kościele pw. św. Kazimierza
w Gdańsku-Zaspie przy ulicy Pilotów.

Wyprawdzenie Zwiok z Kaplicy Cmentarnej
w Gdańsku-Oliwie przy ulicy Czyżewskiego
nastąpi w tym samym dniu o godzinie 15.00.

Szanując ból Bliskich Zmarłej, proszę o nieskładanie kondolencji.
Ewentualne kwiaty proszę zastąpić darowizną złożoną do przygotowanego
miejsca przy Kaplicy z przeznaczeniem na rzecz
Fundacji Klubu Przyjaciół Ludzkiego Życia mieszczącej się
przy ulicy Jaśkowa Dolina 47/1a w Gdańsku.
Za zrozumienie serdecznie dziękuję.

www.nekrologi.wyborcza.pl/32702191

IV. Korespondencja

- 1) list FAPAK do Janiny Dębowskiej - Hartman z 21. 02. 2003 r.,
k. 1-2, s. 1-2
- 2) list FAPAK z 23. 07. 2003, k. 1, s. 3
- 3) list J. Dębowskiej z 29. 08. 2003, k. 1, s. 4
- 4) list FAPAK z 4. 09. 2003, k. 1, s. 5

(IV - 1)

k. 1

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorza
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby"
87-100 Toruń, ul. W. Garbary
tel.: 65-22-186, e-mail: archAK@um.
REGON 870502732

Toruń, dnia 21.02.2003 r.

MEMO
General

L. dr. 430/osk-412/03

Pani Janina Hartman
ul. Dywizjonu 303 33c m. 1
80 - 462 Gdańsk

Kopie

Szanowna Pani,

Mam przyjemność zawiadomić, że przekazana przez Panią w darze naszej Fundacji pamiątka jest eksponowana, jak cała nasza wystawa, przez Instytut Pamięci Narodowej w dniach od 13 lutego do 31 marca tego roku, w Gdyni, w Franciszkańskim Ośrodku Kultury.

Jednocześnie zwracam się do Pani z prośbą. W naszej Fundacji nie posiadamy informacji na temat pani działalności konspiracyjnej. Zależy nam szczególnie na Pani relacji, a także na dokumentach dotyczących Pani życia, takich jak np. metryka urodzenia, świadectwa szkolne, legitymacje, dokumenty poświadczające nadanie stopni wojskowych, medali, odznaczeń. Bardzo proszę o przesłanie choćby kserokopii. Jesteśmy również zainteresowani zdjęciami z okresu wojny, a także współczesnymi. Bardzo proszę o sporządzenie relacji według schematu, który załączam do listu. Wszystkie te materiały są niezwykle cenne dla badaczy zajmujących się tą problematyką.

Zapraszam Panią również do współpracy w ramach istniejącego przy naszej Fundacji Memoriału. W załączeniu przesyłam informacje dotyczące naszej działalności. Serdecznie Panią pozdrawiam i bardzo liczę na dalszą współpracę.

Z wyrazami szacunku

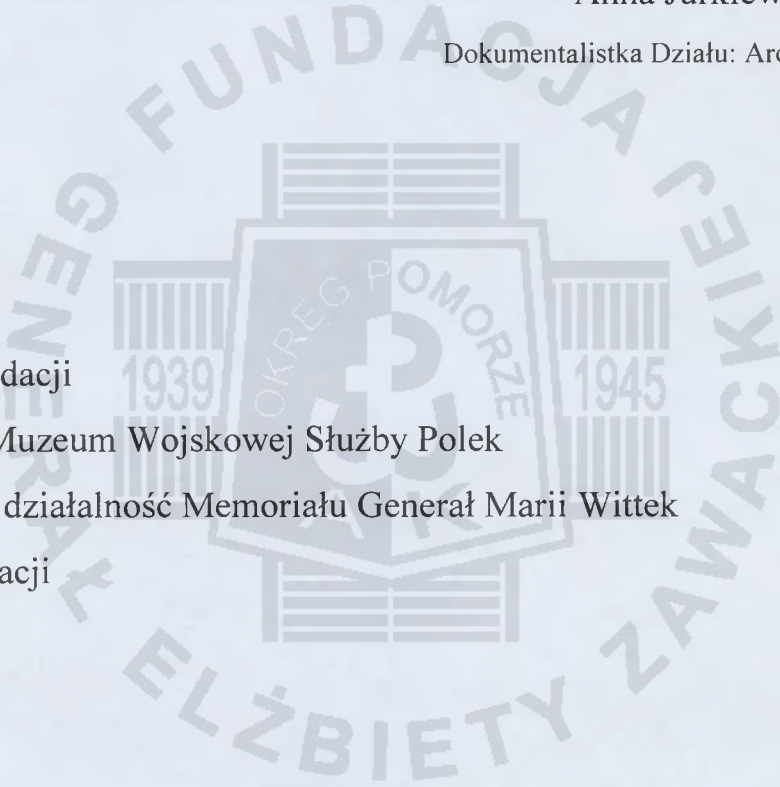
Anna Jurkiewicz

Anna Jurkiewicz

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

Załącznik:

1. Ulotka Fundacji
2. Powstanie Muzeum Wojskowej Służby Polek
3. Powstanie i działalność Memoriału Generał Marii Wittek
4. Schemat relacji

Toruń, dnia 23.07.2003 r.

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

L. dz. 3582/WSK-412/03

odp. do list 3476

Szanowna Pani,

Jestem dokumentalistką Fundacji „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek”. Zajmuję się korespondencją z Panią z AK Lublin. Dziękuję, że zechciała Pani odpowiedzieć na list p. Anny Jurkiewicz. Dziękuję za przekazane materiały, relację i podziękowanie za pracę na rzecz PKOPS w Puławach. Na podstawie tych materiałów założyliśmy teczkę na Pani nazwisko panińskie: *Dąbrowska Janina*, o numerze inwentarzowym 3464/WSK.

Naszym celem jest zgromadzeniem danych o kobietach, które wzięły udział w walce o niepodległą Polskę. Problematyka ta jest ciągle mało znana w szerszych kręgach społecznych. Przekazane przez Panią materiały będą stanowić cenną wskazówkę dla zgłaszających się do nas osób - pracowników naukowych, studentów, młodzieży, czy zainteresowanych wojenną służbą kobiet.

Ośmielam się prosić Panią o zdjęcie z czasów wojny, bądź współczesne. Proszę także o chociażby kserokopie dokumentów dotyczących Pani życia prywatnego: akt zawarcia związku małżeńskiego, świadectwa pracy, czy ukończenia kursów.

Raz jeszcze dziękuję. Pozdrawiam i życzę zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Anna Wankiewicz
mgr Anna Wankiewicz

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

17-4
Jasna Hartman
ul. ewi 3464/4SK

Gdańsk, 29/8-2003 r

mgr Anna Wankiewicz

87-100 Gdynia
ul. W. Gąsienicy 2

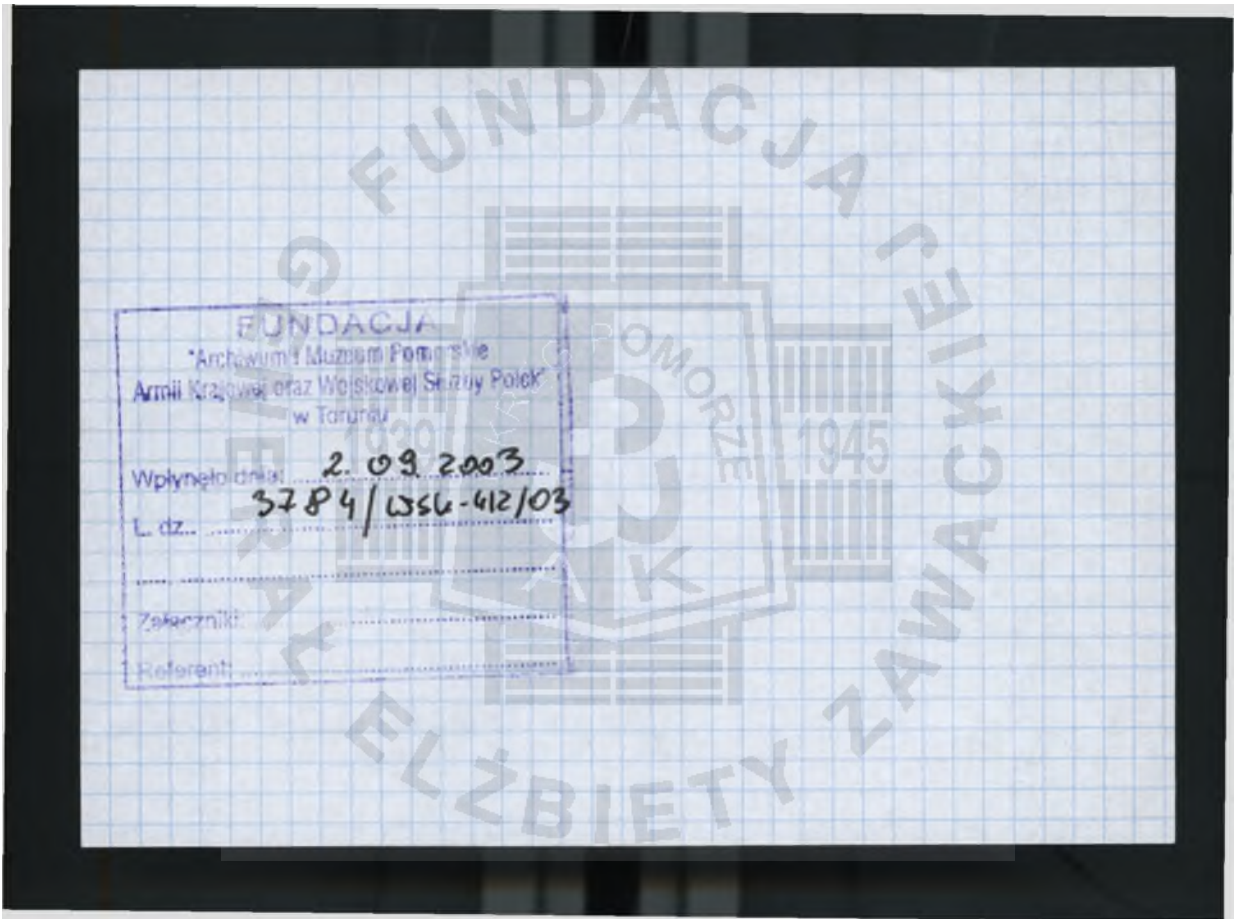
Mozonnie do pisma z dn. 23/7 2003 r.
przepram 6 kserokopii dokumenton - jachie
fondacii, plus fotografia z sezon wopny.

Tyle zdobato m. malonac.

Z ponażaniem

zab 7 ul.

Jasna z Dobronskich Hartman

11-5

55

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel.: 65-22-186, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

Toruń, dnia 4.09.2003 r.

kp

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

L. dz. 3800/WSU-412/03

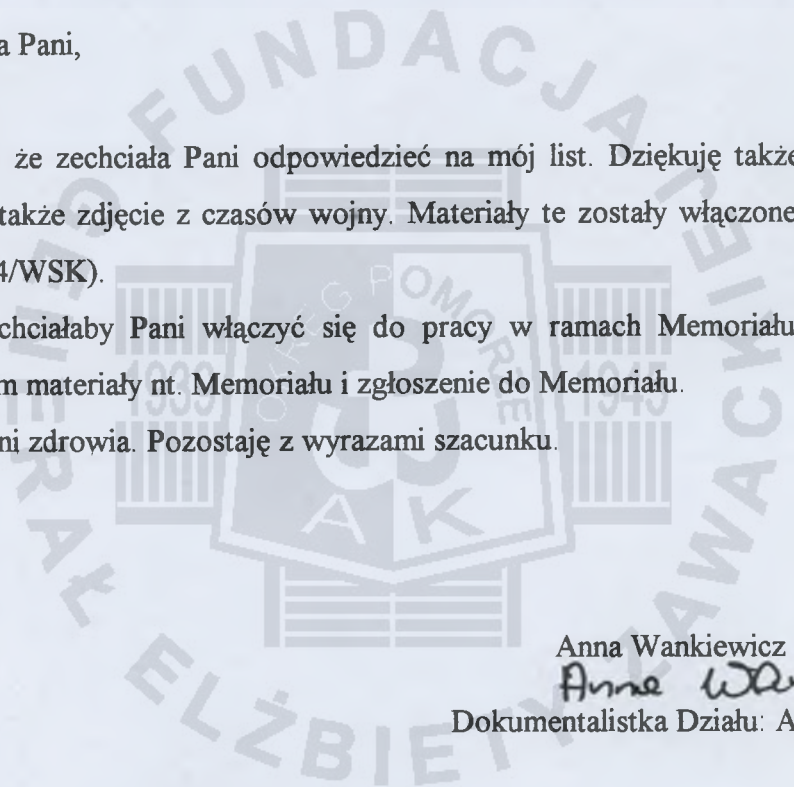
Pani Janina Hartman
ul. Dywizjonu 303 bl 33c m.1
80 - 462 Gdańsk

Szanowna Pani,

Dziękuję, że zechciała Pani odpowiedzieć na mój list. Dziękuję także za kserokopie dokumentów, a także zdjęcie z czasów wojny. Materiały te zostały włączone do Pani teczki osobwej (nr 3464/WSK).

Może zechciałaby Pani włączyć się do pracy w ramach Memoriału General Marii Wittek. Przesyłam materiały nt. Memoriału i zgłoszenie do Memoriału.

Życzę Pani zdrowia. Pozostaję z wyrazami szacunku.

Anna Wankiewicz
Anne Wankiewicz
Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

201.

1. Rozstanie i dziękuję General
7. zgłoszenie do Memoriału

J. 3464/4SK

AK Dublin
obv. Prutag

++
DĄBROWSKA Janina
z domu: Hartman

V Nazwiskowe karty informacyjne: 1

J. 3464/WSK

AK dieblin
obc. Pietany

++ DABROWSKA Janina
zam. HARTMAN
ps. "Janina"
(15.01.1913 - 12.02.2014).

źr. Relacja własna.

B. Rojce 2014

J. 3464 / WSK

AK dublin
obcz. Petrus

DĄBROWSKA Jamina
zam. Hartman
ps. "Jamina"

VI. Fotografie:

- Fotografia oryginalna Jaminy
Dąbrowskiej - Parczes, 1941 r.

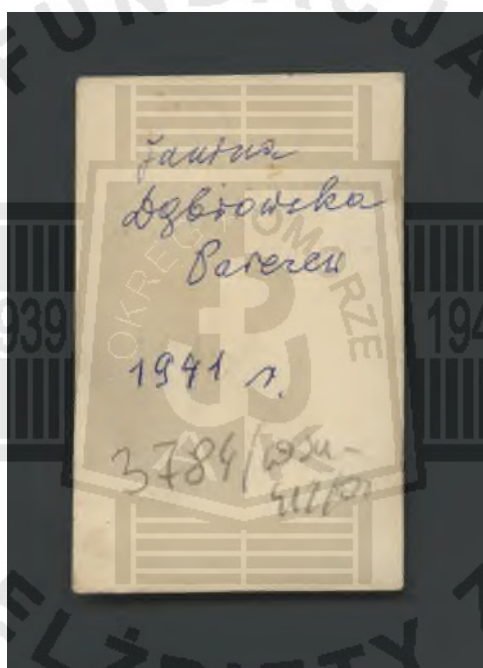

Janina Dąbrowska
Parczer, 1941r.

FUNDACJA
GENERAL
ELŻBIETY ZAWACKIEJ
1939 1945
KRAJ
AK
BORZE

DĄBROWSKA Janina

DĄBROWSKA Janina

20-m. Hortman